

Östgotaspel

Östergötlands Spelmansförbund

Senaste nytt på:
www.ostgotaspel.se

Styrelsens ordf: Toste Länne
ordforande@ostgotaspel.se

Nr 1 mars 2013, årgång 13

Ansv. utgivare: Toste Länne
Redaktion: Barbro Wijma,
Frida Johansson, Håkan Wasén,
Katarina Hammarström
E-post: redaktor@ostgotaspel.se

Pelle Björnlert har fått uppdraget han drömt om. Han blir huvudlärare för den nya Folkmusiklinjen på Gamleby Folkhögskola.

Ny folkmusiklinje på Gamleby Folkhögskola

- sid. 6-7

INNEHÅLL

Kallelse till årsmötet 13 april.....	2
Insändare om trettonsjungning.....	2
Linköpings spelmannslag.....	2
ÖsUpp vann Folkbandskampen.....	3
Ny redaktion! Bättre tryck?.....	4
Ny folkmusiklinje i Gamleby.....	6
Ny cd: Björnlert, Hedin, Peckari.....	7
Numrets låt: en schottis.....	8
Märkestagning i Linköping.....	8
Verksamhetsberättelse 2012.....	9
Folkmusikkalender.....	12

Årsmöte 13 april med konsert och spelträff

ÖsUPP vann Folk- bandskampen igen

Märkestagning under Linköpings- stämman

Redaktionen och Östgotaspel förnyas

Välkommen till årsmöte med konsert och spelträff!

Kallelse till medlemmar i Östergötlands Spelmansförbund

Lördag 13 april 2013

på Stadsmissionens café, Ågatan 3, Linköping

14.30 Samling och fika

15.00 Konsert: Linköpings Spelmanslag

15.45 Årsmötesförhandlingar

Sedan allspel och buskspel!

Konserten är öppen även för allmänheten. Kaféet är öppet fram till kl 16.00.

Varmt välkommen önskar Styrelsen!

En insändare efter trettondagsvisorna!

Hej

Surfade runt under trettonhelgen med en strof från min barndom i huvudet: "Vi haver och en Judas som bär på vår pung..."

Så hittade jag er tidskrift och hela visan och berättelsen om trettonsjungningen från Åtvidaberg.

Min mamma, Lisa Sågvall, var barnfödd (1908) i Åtvidaberg och berättade ofta om den enda gång föräldrarna blev riktigt arga på henne och syskonen. De hade klätt ut sig och gick med trettonstjärnan – och det passade sig INTE att tigga pengar!! Och värst var att barnen tagit de SMUTSIGA lakanen och svept om sig.

Själv fick jag gå med scouternas tretton-stjärna en trettonhelg när vi var på besök från Skåne.

Ingen ville bli svärtad i ansiktet så det kom förstås på min lott – Judas...

Fantastiskt att få hela den låten och de andra och läsa om traditionen – inte underligt att jag aldrig hört om den i Skåne. Ja i fortsättningen kan jag sjunga alla verserna och visorna på

trettonaftnarna för barnbarnen – härligt.

Visst är det otroligt med Google och internet!

Med vänlig hälsning

Anna Blücher, lektor

Linnéuniversitet, Kalmar

ÖSFs STYRELSE

Ordförande: Toste Länne, Linköp., tel. 013-10 40 24, 0708-54 12 67, ordforande(a)ostgotaspel.se,

Sekreterare: Barbro Wijma, Linköping, tel. 013-16 22 12

sekreterare(a)ostgotaspel.se, tel.

Kassör: Mats Ekman, Linköping

kassor(a)ostgotaspel.se,

Ledamöter: Frida Johansson, Kisa,

Håkan Wasén, Linköping

ÖVRIGA FUNKTIONÄRER bl.a.:

Spelledare: Isabell Svärdmalm, Norrköping, 011-31 98 76

spelledarea(a)ostgotaspel.se,

Medlemsärenden: Ingrid Åhrlin,

Klockrike, tel 0707-74 06 65

medlem(a)ostgotaspel.se,

Arkiv, notbibliotek, försäljning: Hans

Norberg, Sturefors, 013-525 36,

hansnobe(a)passagen.se,

Hemsidesansvarig: Staffan Lensell,

Linköping, webb(a)ostgotaspel.se

Redaktion för medlemstidning:

Redaktör: Barbro Wijma, Linköping, tel 013-16 22 12

redaktor(a)ostgotaspel.se

Håkan Wasén, Linköping,

h.wasen(a)telia.com

Katarina Hammarström, Gnesta

kaham(a)telia.com

Ungdomsrep.: Frida Johansson,

Klockrike, frida.j-son(a)tele2.se

Linköpings Spelmanslag har bildat förening

Linköpings spelmanslag har tagit ytterligare ett steg framåt. Söndagen 3 februari bildades en förening för verksamheten i Linköpings spelmanslag. Till ordförande valdes Håkan Wasén och i styrelsen ingår även Tommy Jonsson, David Rundqvist och Christina Baggens.

Spelmanslaget har haft regelbundna övningar varannan söndag hela hösten på Landerydsgården i Linköping och kommer att fortsätta på samma sätt under våren.

Vi har under vårt uppbyggnadsskede fått stöd av bra spelmän bl a

Miriam Berger, Arne Blomberg, Hans Norberg och Rune Persson, något vi är mycket tacksamma över.

Vår förhoppning är att laget skall växa och breddas med fler musiker och fler instrument särskilt komp-instrument.

Just nu jobbar Linköpings Spelmanslag med den konsert det kommer att hålla i samband med Östergötlands spelmansförbunds årsmöte 13 april.

Håkan Wasén

ÖsUpp vann Folkbandskampen - igen!

Gnestastämman är alltid första lördagen i februari och är en välbesökt men ändå lagom stor och mycket trevligt arrangerad stämma. Den håller till i folkets hus (Elektron) och trots ekande entréhallar av marmor är buskspelet mycket flitigt både där och i övriga rum.

Förmiddagen fylldes av ett flertal kurser för alla smaker och åldrar. Och eftermiddagen bjöd på konsert med inbjudna folkmusikstjärnor, i år Erik Rydvall, nyckelharpa och Lisa Rydberg, fiol. Ruskigt skickligt förstås!

Scenprogrammet fortsatte med allspel och olika lokala spelmän och grupper som lät folkmusiken klinga i olika tappningar. Bl.a. hördes enstaka östgötagester, t.ex. Arne Blomberg och undertecknad med make.

Sedan kom det som blivit ungdomarnas höjdpunkt, nämligen Folkbandskampen. Tävlingen där unga folkmusikband ska göra en dansant folklåt av en känd pop-, rock- eller schlagerlåt. I år fanns elva stycken att välja på. Låten spelades upp inför publik, dansande publik och jury.

ÖsUpp vann förra året och kom för att försvara titeln. Medtävlare var två sörmländska folkband och folkmusikgymnasiet i Falun. Alla var duktiga men striden stod nog mest mellan Falun och ÖsUpp. Och i båda spelade Ebba Hellsten, som kände sig lite kliven! Men vann gjorde hon ju.

ÖsUpp öste på med en mycket samspelt schottisversion av "Vart jag mig i världen vänder", en låt av popgruppen *Den svenska björnstammen*, som faktiskt är från Norrköping

Lisa Hellsten, som åkt upp till stämman med ungdomarna, var lika imponerad som alla andra.

- Det här har de bestämt, arrangerat och övat in helt och hållet själva precis som förra året, berättar hon.

Vi kan verkligen se framtiden an med tillförsikt med så duktiga spelungdomar i förbundet!

Stämmokvällen fortsatte med dans till spellista på två banor till en massa bra musik av bl.a. Leif-Billyz och ÖsUpp. Förutom allt buskspel!

Katarina Hammarström

ÖsUpp - Östergötlands Spelmansförbunds ungdomsgrupp, gav järnet med en svängig schottisversion av poplåten "Vart jag mig i världen vänder" och vann för andra året i rad. Foto: PeO Jacobsson.

Gamleby
Folkhögskola

Pressmeddelande

Ny utbildning på Gamleby Folkhögskola!

Den 26 augusti 2013 startar Folkmusiklinjen. Utbildningen vänder sig till alla som vill spela folkmusik – unga och äldre! Målet med folkmusiklinjen är att utveckla sin musikaliska och konstnärliga förmåga, i samarbete med Visskolan.

Huvudlärare på utbildningen kommer att vara Pelle Björnlert. Återkommande gästlärare är, bland andra, Johan Hedin.

Fakta

- Utbildningens längd är ett år.
- Utbildningen kommer att innehålla repertoarkännedom, ensemblespel, individuella lektioner, grundläggande musikteori, dans/rytmik, sång och ensemble tillsammans med Visskolans studerande.
- Teori och lärarledd undervisning varvas med praktik i form av konserter och turnéer.
- Antagning till Folkmusiklinjen sker genom inträdesprov.

Kontakt:

Rektor Ulf Kullin 070-2026543
Föreståndare för Visskolan, Ingrid Hogman 076-7784033
Huvudlärare Pelle Björnlert 070-3745445

Bättre tryck planeras och ombildad redaktion

Östgötaspel stretar vidare med målet att förbättras, både vad gäller innehåll och tillverkning.

Redaktionsförändringar

Nu kan vi mycket glädjande presentera vår nya redaktör. Förbundets sekreterare Barbro Wijma, Linköping, åtar sig detta (utöver sekreterarskapet) i samarbete med sin man Klaas Wijma, och vännen Birgitta Ohlsson, alla presenterar sig här intill.

Dessutom har vi äntligen fått en ungdomsreporter: Frida Johansson, Klockrike, som även är styrelseledamot. Läs mera nedan.

Samtidigt slutar Miriam Berger som ständig medlem i redaktionen. Hon kommer framöver att skriva ibland när andan faller på. Vilket för övrigt välkomnas från alla medlemmar. Vi tackar Miriam för trogen skribenttjänst under fyra år!

Undertecknad avgår alltså som redaktör men kommer att fortsätta i redaktionen tillsammans med vår journalisträv Håkan Wasén och ovan nämnda redaktionsmedlemmar.

Förbättrat tryck undersöks

Styrelsen undersöker nu om vi till rimliga kostnader kan tillverka medlemstidningen med bättre tryck och bättre papper. Inte bara som den fotokopiering vi nu haft i över 10 år. Den känns tråkigt att se ett bra bild- och reportagematerial så ofta bli sjangserat av ett allt för enkelt tryck.

Den gamla tidningen Östgötapolskan gjordes ju med riktigt tryck men hade därmed också högre kostnader. Och trots att de delades, eftersom vi producerade den gemensamt med Folkdansringen Östergötland-Holaveden, gick det ändå inte ihop sig till slut. Förbundet fick skulder som vi betalade på i ca 10 år.

Där vill vi inte hamna igen. Men hur får vi då ekonomin att räcka till för en bättre tryckning?

Nytt samarbete med förening?

Kan det vara en idé att samarbeta med Folkmusikföreningen i Linköping? De är en arrangörsförening med många evenemang som även kommer våra medlemmar till godo. Dessutom har de många ungdomar, om man nu ska tänka framåt.

Ja detta var en tanke som jag nu kastade ut. **Fler förslag mottages tacksamt!** Detta lär också komma upp på årsmötet. Att eventuellt sätta igång ekonomiska samarbeten, oavsett med vilken förening, kan naturligtvis inte göras utan medlemmarnas medgivande. Men nog vill vi ha en bättre och snyggare tidning även om vi gör det på egen hand?

Katarina Hammarström

Ungdomsreporter Frida Johansson:

Hej!

Jag heter Frida Johansson. Jag är 16 år och kommer från Kisa, men har under hösten flyttat till Klockrike. Jag går i årskurs 1 på Folkungaskolans estetiska gymnasieprogram och jag spelar fiol, elbas, gitarr och slagverk.

Jag är med i ÖsUpp, LUS och Strängar och Rör, som alla är ungdomsspelmanslag här i Östergötland. Jag är också med i styrelsen för ÖSF och i arrangörsgruppen för Linköpings folkmusikfestival.

Jag har just blivit ungdomsreporter här på Östgötaspel och jag kommer att skriva om vad vi yngre folkmusiker i Östergötland hittar på. Jag ser verkligen fram emot detta och hoppas att det gör att ni läsare får en större inblick i vad vi gör.

Frida Johansson

Du når Frida på e-post:
frida.j-son(a)tele2.se

Frida spelar på Brevensstämman. >>>>

Foto: Katarina Hammarström

Medredaktör Birgitta Ohlsson:

Efter ert varma mottagande av mig på hösträffen är det på sin plats att jag presenterar mig. Jag heter Birgitta Ohlsson och har ett brett musikintresse men spelar inget instrument. Det blir konserter, pop på TV, svensktoppen i radion, opera, klassisk musik och rock.

Nu är jag intresserad av att lära mig mer om folkmusik och om stråkinstrument och därför har jag gått med i Spelmansförbundet. Så småningom skall jag vara med i redaktionsgruppen.

Birgitta Ohlsson

Bilden på nästa sida >>>>

Här ses delar av nya och gamla redaktionen framför spelmansförbundets arkiv som står i Linköpings föreningsarkiv. Numera i prydliga arkivboxar efter Katarinas ordningsarbete.

Stående fr.v. Miriam Berger, Klaas, Wijma och Håkan Wasén. Sittande fr.v. Katarina Hammarström och Barbro Wijma. Foto: Paola Svensson

Ny redaktör för Östgotaspel: Barbro Wijma

Jag har arbetat som gynekolog och forskare och är gift med Klaas som också ingår i redaktörstruppen. Vi har fyra barn och en rad barnbarn och hoppas snart bli med hund eftersom vi just förlorat vår kära hundkompis sedan 14 år.

Mitt folkmusikintresse väcktes på sjuttioalet när goda vänner stoppade en fiol i min hand och sa att jag skulle kompa när de spelade Emma valsen. Jag minns fortfarande hur jag stod i solen utanför deras torp och en ny värld öppnade sig för mig. Skulle JAG kanske kunna lära mig spela fiol? Som sjöng falskt och inte spelade piano bra nog?

En liknande ögonöppnare var den första fiollektionen i gruppen Paganini, som Miriam Berger och Bertil Johansson helt anspråkslöst kallade den. Jag visste inte vilka de andra var,

vad de gjorde, hur de levde, hur gamla de var, dvs allt det man oftast kollar in när man träffar nya människor.

Istället gnetade vi en kväll med att lära oss "Björndansen" och när vi till slut stod i en ring och gång på gång spelade låten greps jag av något alldeles nytt, suggestivt och förföriskt: den gemenskap som uppstår när man tillsammans spelar en låt tills den griper tag i en, och man försvinner in i den.

Efteråt har jag filosoferat över hur vi nästan alltid verkar ha ett behov av att kategorisera de människor vi möter i man/kvinna, kort/lång, smal/tjock, vit/färgad och så vidare. Att spela ihop utan att kategorisera var då något nytt. Senare har ju upplevt det igen men inte med samma överraskande intensitet.

Nu, som nybliven pensionär spelar jag så mycket jag hinner, i Hans

Norbergs grupp och i Linköpings spelmanslag och på altfiol och fiol i en grupp med klassisk repertoar. I spelmansförbundet har jag slagits av hur många som satsar egen tid och kraft för att fler skall kunna få ta del av den spelglädjen de själva förmodligen upplevt. Det känns nu väldigt roligt att få bidra till detta!

I redaktionsgruppen finns nu många krafter: Håkan Wasén, Frida Johansson, Katarina Hammarström står för skrivandet och jag tillsammans med Klaas Wijma och Birgitta Ohlsson för produktionen av tidningen. Härligt! Frida, Klaas och Birgitta presenterar sig själva här intill!

Barbro Wijma

E-post: redaktor(a)ostgotaspel.se

Medredaktör Klaas Wijma

Jag heter Klaas Wijma. Skulle du höra mig uttala mitt namn skulle du höra att det inte låter svenskt; jag är nämligen holländare och flyttade till Linköping 15 maj 1985.

Jag har aktivt levt med musik till och från. När jag var 10 år fick jag lektioner från en äldre man i byn som lärde mig spela flygelhorn, ett mässingsblåsinstrument, som förberedelse till att få vara med i musikkåren i byn (i Nederländerna har många byar på landet en egen mässingsorkester).

Efter ett års lektioner var det dags för mig att börja delta i orkestrens övningar, varje fredagskväll, året runt. Jag var med tills jag var 24 år och redan hade börjat läsa på universitetet. Det blev sedan en period med gitarr, och efter flytten till Sverige, flera år med dragspel.

Dragspelet ställde jag emellertid åt sidan för många år sedan. När jag som åhörare var med i Norrköping på spelmansförbundets höstträff blev jag oerhört inspirerad att återuppta dragspelandet. Så nu har jag börjat öva.

Jag kommer nu först att hjälpa till med att sätta ihop tidningen. Hur bra det blir med mitt dragspelande får vi se!

Klaas Wijma

Ny folkmusiklinje på

Äntligen får Pelle Björnlert göra det han drömt om i flera år. Att arbeta professionellt med en folkmusikutbildning på en folkhögskola.

– Jag blev jätteglad, när det blev klart med en Folkmusiklinje på Gamleby folkhögskola.

Hittills har han arbetat halvtid som musiklejare på grundskolan i Valdemarsvik men nu tar han tjänstledigt för det han älskar mest, folkmusiken, gärna med betoning på östgötska och småländska låtar.

Pelle Björnlert har i många år varit en mycket populär kursledare för spelkurser i samband med spelmansstämmor och har även varit gästlärare på folkmusikutbildningar i Sverige.

Han pratar entusiastiskt om utbildningen som har 20 timmar läroledd undervisning i veckan.

Utbildning för alla åldrar

– Jag hoppas ju att den skall locka både äldre och yngre som vill utveckla sitt spel. Det ligger ju liksom lite i folkhögskolans natur att den riktar sig till en "bredare" krets av elever säger han.

– Jag kan tänka mig två intressegrupper. Dels de som efter gymnasiet vill skaffa sig ett underlag för vidare högre musikaliska studier. Dels de som vill ta ett sabbatsår för att utveckla sitt intresse ytterligare. Det är ju ett mönster som jag sett på folkhögskolan i Malung där jag varit gästlärare.

Folkhögskolan kommer att anlita kända gästlärare bl.a. nyckelharpspelaren Johan Hedin.

Målsättningen är att Folkmusiklinjen skall ha ett samarbete med t.ex. Smålands och Östergötlands spelmansförbund och även Smålands musikarkiv.

Lokala låtar - men inte bara

Pelle Björnlert förknippas för det mesta med musik från Småland och Östergötland och slängpolskor som han och hans medmusiker framför på sitt unika sätt. Stundom ålderdomligt, stundom nytänkande.

När Pelle får frågan om att "nu blir det förstås massor av östsvensk musik" svarar han diplomatiskt.

– Visst kommer det att bli så att man som musiker utgår från den repertoar man har men det kommer att bli mycket vanlig "traditionell" musik av annat slag, menar han.

Jag tycker inte man behöver tänka så regionalt eftersom de flesta låtarna faktiskt finns i hela landet och spelas lite överallt.

– Visskolan har sedan länge genomfört konsertserier i Västervik och likaså gör man även en turné varje vår. Här finns möjligheter för båda linjerna att spela och sjunga tillsammans.

I utbildningen ingår även dans och rytmik med inbjudna gästlärare, något som behövs för att kunna förstå och känna hur bra dansmusik skall spelas.

Men på vilka instrument? Det står

Ingrid Hogman föreståndare för Visskolan och Pelle Björnlert huvudlärare för Folkmusiklinjen tror att Folkmusiklinjen i Gamleby blir utöver det vanliga tack vare samverkan mellan sångare och musiker på de olika linjerna.

– Jag hoppas dock att utbildningen kan bli ett forum för den som gärna vill spela och sprida musik från Östergötland och Småland

– Men, medger han, Pelle Fors, Petter Duva, Dahlgren med flera kommer man knappast att kunna undgå.

Samarbete med Visskolan

Pelle Björnlert påpekar att folkmusikerna kommer att ha en speciell fördel av samarbetet med Visskolan, som är den andra musiklinjen på skolan.

ingenting om instrument i skolans kursinformation? Av bara farten tänkte undertecknad på fiol förstås.

– Vi har inte angett det. Det är helt möjligt för en blåsare att söka. Och en cello kan platsa likaväl som en fiol eller nyckelharpa. Men jag tror nog att dem flesta sökande kommer att komma från stråkfamiljen.

Lära på gehör

Att kunna spela på gehör, höra och härma, kommer att vara en viktig del av utbildningen.

Forts. >>>>

Gamleby Folkhögskola

26 augusti startar Smålands första folkmusiklinje på Gamleby Folkhögskola. En unik linje där sångare på Visskolan och musikerna på Folkmusiklinjen skall dra nytta av varandra.

– Jag har tänkt på det i flera år och haft många kontakter med folkmusiker och nu blir det äntligen av, säger Ingrid Hogman föreståndare på Visskolan på Gamleby folkhögskola.

Det innebär att det kommer att finnas två utbildningar inom räckhåll för östgötska och småländska musiker, Gamleby och Lunnevad i Vikingstad.

Huvudlärare i Gamleby blir Pelle Björnlert. Återkommande gästlärare blir bl.a. Johan Hedin.

Utbildningen startar 26 augusti under förutsättning att minst åtta elever blir antagna. Målet är dock inställt på att så småningom ha tolv elever per år.

Utbildningen vänder sig till alla både unga och äldre.

Folkmusiklinjen kommer att drivas i nära samarbete med Visskolan på Gamleby folkhögskola.

Utbildningen, omfattande ett år heltid, kommer att innehålla reper-toarkänedom, ensemblespel, individuella lektioner, grundläggande musikteori, dans/rytmik, sång och ensemblespel tillsammans med Visskolan.

Utbildningen kommer att varvas med praktik i form, av konserter och turnéer.

Sista ansökningsdag är 30 april men med tanke på att utbildningen startar tämligen snabbt kommer den tiden att vara tånjbar.

Antagningen kommer att ske genom inträdesprov.

Ingrid Hogman säger att det finns många musiker i Gamlebytrakten och att hon funderat länge på möjligheterna att etablera en folkmusikutbildning.

– Det finns ju ingen sådan i Småland.

– Jag tog kontakt med Pelle Björnlert som var mycket positiv till idén. Vår rektor Ulf Kullin sa direkt ja och ”nu kör vi”.

Ingrid Hogman menar att det unika för utbildningen blir ”giftermålet” mellan Visskolan och folkmusiklinjen.

– Resultatet tror vi kommer att bli mycket fruktbart för eleverna både på Folkmusiklinjen och på Visskolan. Både sångare och musiker kommer att dra fördel av samarbetet.

Håkan Wasén

Ny CD: Björnlert - Hedin - Pekkari

Forts. från förra sidan.

De som sökt kommer att få genomgå ett inträdesprov. Skickligheten på instrumentet behöver inte vara helt avgörande.

– Det handlar ju inte om att bara ta in de främsta instrumentalisterna utan att se vilka utvecklingsmöjligheter det kan finnas hos den sökande.

Pelle Björnlert ser fram mot en mycket spännande tid.

– Jag är ju som sagt mycket glad personligen över att det här blivit verklighet och det känns bra att ha en positiv skolledning bakom sig.

Håkan Wasén

Trion Pelle Björnlert, fiol, Johan Hedin, nyckelharpor och Erik Pekkari durspel och cittra har kommit ut med sin första skiva.

Dessa skickliga spelmän har nu spelat tillsammans några år i olika sammanhang och gjort en del konserter. Nu har en konsert som de gjorde i Paris i januari 2011 kommit ut på skiva på det franska skivbolaget Boreales.

Det är alltså en s.k. live-inspelning men det är genomgående mycket bra ljud. Antagligen inte en studios perfektion i volymnivåer och balans, det har jag svårt att avgöra, men i gengäld får man nerven från framförandet inför publik. Dock görs inga presentationer, och applåderna stör faktiskt inte tycker jag.

Inspelningen omfattar till allra största delen traditionella låtar i smakfulla, ganska enkla arrangemang. Alla tre har även bidragit med några fina egna kompositioner, bl.a. valser och polskor. I några fall spelas två eller tre låtar i små sviter.

Det är en mycket stämningsfull skiva, med vackra vismelodier och långsammare arrangemang mellan dansanta polskor och gammaldanslåtar. Naturligtvis lika spelskickligt och musikaliskt som vanligt när man hör dessa tre. Örongodis!

Katarina Hammarström

Numrets låt

SCHOTTIS AV SVEN-ERIK ANDERSSON, NORSHOLM
uppt. av R.P. 1.5 1994

© 2008
sluttakt

Den här gången har vår spelledare Isabell plockat fram en schottis av en mera okänd östgötaspelman. Sven-Erik Andersson i Norsholm (numera bortgången) var enligt uppgift självlärd i ungdomen på såväl enradigt dragspel, mandolin och munspel som fiol. Enligt egen utsago (ur en intervju i Folkbladet) spelade han mest för sig själv men

åkte även på stämmor ibland. Jan-Åke Sallermo i Folklekarne bodde en tid i Norsholm och minns Sven-Erik som ofta kom förbi, alltid med munspelet i fickan och en blombukett! Isabell och Rune Persson tecknade upp låten efter Sven-Erik 1994.

Red.

Erövra ditt märke i Linköping i augusti!

Folkkulturen, dess musik och dans har under åren genomlevt olika grad av popularitet. Det har varit berg- och dalbana, från Hembygdsrörelsens hausse i början av förra seklet, ner i en hopplös-tönt-svacka, följd av 70-talets folkmusikvåg, åter mot botten på 90-talet och fram till dagens starka kultur.

I dag finns många olika grenar i folkmusikträdet, det är i allra högsta grad levande, kanske rent av lite väl vildvuxet i någras ögon. Moderna instrument och inspiration från andra länders folkliga musik och dans snirklar in och finner sig till rätta i vår gamla mylla.

I detta sammanhang har Zornmärkesuppspelningarna en viktig uppgift att fylla. Där tar man fasta på traditionsmedvetenhet och kunnande, bl.a. för att "nya generationer skall stimuleras till att på ett traditionsbe-

varande sätt vidareföra och skapa förståelse för den musik och de spelstilar vi ärvt från äldre tiders spelmän." Varje år samlas spelmännen för att, var och en, visa och få respons på sitt spel i den egna speltraditionen.

Även dansarna har sitt märke: Polskmärket. Med samma omsorg om att bevara och föra vidare traditionen samlas man årligen för att visa upp att man behärskar olika byggedansers speciella karaktärer.

Zorns brons eller polskmärke

Nu finns möjligheten att regionalt spela upp för Zornmärket i brons eller diplom. Två personer från Zornjuryn och en lokal representant gör bedömningarna. Det planeras också för regional uppdansning för Polskmärket i brons. På Linköpingsstämman, 23-25 augusti 2013, hoppas vi kunna erbjuda båda utmaningarna under lördagen

i Valla folkhögskola. Närmare information, t.ex. om regler, jury, anmälan och avgifter, kommer så småningom på hemsidan: www.linkopingsstamman.se. Själva förberedelserna och övandet kan du dock börja med nu!

Tävling för spelmanslag

Den som vill tävla mot andra än sig själv, kan också öva inför Spelmannslagsbattle. De som vinner där, får inget märke, men snyggt diplom och en spelning på Linköpings folkmusikfestival.

Vi andra (som inte så gärna tävlar) får också vårt lystmäte, för till Linköpingsstämman åker man inte för att nöta byxbaken på konserter, hit åker man för att spela, dansa och sjunga själv. Välkomna!

Carina Lindström,
Linköpings spelmansstämma

Östergötlands Spelmansförbund Verksamhetsberättelse för år 2012

Styrelsen och övriga funktionärer

Ordförande	Toste Länne
Ledamot	Frida Johansson
Ledamot/Sekreterare	Barbro Wijma
Ledamot/Kassör	Mats Ekman
Ledamot	Håkan Wasén
Suppleant	Per Eckerbom
Suppleant	Tommy Jonsson
Suppleant	Staffan Lensell
Valberedning	Jan Andersson
	Isabell Svärdmalm
	Ebba Hellsten

9

Revisorer	Mats Lundborg
	Per Jensen
Revisorsuppleant	Lisa Hellsten

Spelledare	Isabell Svärdmalm
-------------------	-------------------

Arkivarie/Försäljning	Hans Norberg
------------------------------	--------------

Redaktör för Östgötaspel	Katarina Hammarström
---------------------------------	----------------------

Redaktionskommitté	Katarina Hammarström
	Håkan Wasén
	Miriam Berger

Medlemsregistrator	Ingrid Ährlin
Webbmaster	Staffan Lensell

Representanter i stämmokommittén	Lisa Hellsten
	Bengt Tillman

Styrelsen

Styrelsen har under 2012 haft 10 protokollförda sammanträden

Medlemmar

Enligt matrikeln 2011 har Spelmansförbundet 197 medlemmar

Spelgrupper

- Anonyma folkmusiker
- Blåqvint
- Filidur
- Folktekarne
- Gnid och drag
- Hemgårdens Spelmän
- Kapellet Spiskroken
- Klintetten
- Klockrike Kapell
- Linköpings spelmanslag
- Linköpings Unga Spelmän – LUS
- Låtande tjejer
- Per Eckerbom band
- RAJ
- Sockna Kjoltyg
- Spelgrupp/låtutläring folkmusik i Linköping
- Strängar och rör
- Strängt Draget
- Åsundens Spelmän
- ÖsUpp

Styrelsen konstaterar att spelandet i mindre grupperingar är en för föreningen mycket väsentlig eller t.o.m. dominerande del av verksamheten.

Spelmansförbundets årsmöte

Lördagen 30 mars hölls årsmötet på Stadsmissionens café i Linköping. Innan mötet hade Eric och Katarina Hammarström tillsammans med spelvännerna Christer & Christina Samuelsson och Eva Nord Furenhed en uppskattad konsert för allmänheten. Efter årsmötet var det fritt allspel och buskspel.

Spelmannsstämman i gränstrakter

Lördagen 7 juli hölls en spelmannsstämman i Kleven strax norr om Gränna där både Östergötlands och Smålands spelmansförbund var engagerade. I samband med stämman hölls både en låtkurs och visurs där Toste Länne och Marie Länne Persson lärde ut låtar, visor och ballader från gränstrakterna

Östergötland/Småland. I början på kvällen hade sedan Blåqvint konsert innan danskvällen startade.

Linköpings spelmansstämma

Spelmansförbundet tillsammans med Folkungagillet ansvarar för Linköpings spelmansstämma som hölls sista helgen i augusti, under fredagskvällen och lördagen på Valla folkhögskola, och under söndagen i Gamla Linköping. Stämman var mycket lyckad och välbesökt under alla tre dagarna. En nyhet för i år var en tävling för spelmanslag sk ”Spelmans-battle” där Världens Minsta Spelmanslag med Torbjörn Lundberg, David Sjöberg och Tomas Öhberg vann första pris.

Under lördagen hölls för sjätte året i rad en juniormästerskapstävling där alla spelmän under 20 år med speltradition från sydöstsvenska folkmusikområdet hade inbjudits. Tävlningen var uppdelad i två klasser, solospel och gruppspel. Juryn bestod av Christer Samuelsson, Östergötland, Anders Svensson, Småland och Patrik Andersson, Sörmland. Axel Samuelsson på fiol från Mjölby, vann första pris i solospel ”för stadigt och medvetet låtspel”. Gruppspelet vanns av ÖsUpp på fioler, altfiol, gitarr och cajun från Östergötland ”för ett medryckande och dansant gruppspel.

Slaka spelmansstämma

Blev speciellt intressant i år eftersom kyrkokonserten bjöd på medeltida ballader från Slaka där förutom sång, Östgöta brasskvintett medverkade i arrangering av Marie Länne Persson. På eftermiddagen hölls också en kortkurs med Toste Länne som lärde ut ett axplock ur det fina låtmaterialet från Slaka.

Slaka Balladforum

Under de senaste åren har balladsång kommit att stå allt mer i fokus i vårt landskap genom Slaka Balladforum under ledning av Marie Länne Persson (en del av EU/Leader-projektet Slakamusiken, <http://slakamusiken.wordpress.com/se>), där en ökande skara sång och balladdans-intresserade träffas för att levandegöra det imponerande stora materialet som finns samlat från traditionsbärande som bodde i Slaka i början på 1800-talet. De möts en gång i månaden på Kyrkliden vid Slaka kyrka.

Folkmusikveckan i Linköping

Tillsammans med Folkmusik i Linköping arrangerades för tredje året en folkmusikvecka i början av maj, med dagar/kvällar fulla med konserter samt spel och dans. En speciellt rolig del av veckan var ”folkmusik på fik” på fredagen och lördagen då fullt med folkmusikgrupper var ute och underhöll på olika caféer i Linköping. Ett mycket uppskattat tilltag både för spelmän och cafégäster.

Årets zornmärke i guld

Tilldelades Erik Pekkari, Värna, Åtvidaberg med motiveringen ”för mäterligt, briljant och traditionsmedvetet spel på tvåradigt durspel” vid riksspelmansstämman i Borås i augusti.

Höstträff

Gick av stapeln på Majblomman i Norrköping lördagen 17 november. Torbjörn Lundberg och Tomas Öhberg inledde träffen med konsert och härefter hade Isabell Svårdmalm utläring av allspelslåtar. Härpå följde, buskspel, allspel och fika.

Kurs med spel till dans

En mycket uppskattad heldagskurs med Pelle Björmlert som lärare ägde rum i Långrådna bygdegård (strax söder om Valdemarsvik) lördagen 20 oktober.

Försäljning

Under året har notmaterial, utöver postleverans, försålts vid spelmansstämman på Valla folkhögskola och i Gamla Linköping, och under Linköpings folkmusikfestival för att nämna några av tillfällena. Genom annonseringen på vår hemsida har vårt notmaterial även hittat fram till beställare utanför Sverige. Det ekonomiska utbytet framgår av den ekonomiska redovisningen.

Spelmansstämmor

Bland folkmusikarrangemang där Spelmansförbundets medlemmar medverkat och som Spelmansförbundet hjälpt till att marknadsföra kan nämnas

- Grötlekstugan på trettonhelgen i Norrköping
- Spelmansstämman i Tjällmo
- Kryandersstämman i Ekebyborna
- Spelmansstämman i Ringarum
- Spelmansstämman i Brevens Bruk
- Spelmansstämma i gränstrakter, Kleven
- Spelmansstämman i Linköping
- Spelmansstämman i Slaka
- UFO's spelmansstämma i Tranås
- Folkmusikfesten i VadstenaFolkmusikfestivalen i Linköping
- Folkmusikfestivalen i Norrköping
- Folkmusikfestivalen i Korro
- Spelmansstämma i Gunnebo, Peter Dufva

Ungdomsverksamhet

Spelmansförbundet tackar för de stora insatser som Lisa Hellsten gjort även under 2012, enskilt eller i samverkan med Christer Samuelsson, genom att för

25:e gången anordna ett sommarläger under en vecka på Östgotagården i Rimforsa. Förbundet har även stöttat ungdomsgruppen ÖsUpp ekonomiskt.

Medlemmar i Spelmansförbundet gör betydande insatser för att främja folkmusiken inom sitt yrkesverksamma liv som fiolärer. Här kan särskilt nämnas Christer Samuelsson, Rune Persson och Per Eckerbom.

Andra aktiviteter

Det är angeläget att lära ungdomar att spela vår musik men också äldre vill gärna pröva på. I folkuniversitetets regi har Hans Norberg under flera år bedrivit undervisning för blandade årsklasser vilket fortgår. Rune Persson arbetar inom Medborgarskolans ram för att sprida ljuset från den östgotiska musiken. Birgitta Lundin har nyligen startat en spelcirkel i Bildas regi.

Eleverna på den 2-åriga högskoleförberedande folkmusikutbildningen på Lunnevads folkhögskola vann världsmästerskapet i studentspelmanslag i samband med Folkmusikfestivalen i Linköping.

Klintetten deltog i Nordiskt Mästerskap i Folkdansuppvising och i Nordiskt Mästerskap i Dansspel som skedde under dans- och musikfestivalen Nordlek i Norge, tävlingar som gav finalplats i båda klasserna och en vinst i den förstnämnda.

Ungdomsgruppen ÖsUpp vann spelmanstävlingen Folkbandskampen som hölls på spelmanstämman i Gnesta 4 februari, där de omvandlade ABBA:s ”ring ring bara du slog en signal” till Finnskogspols med motiveringen ”för härligt sväng och rytmkänsla, samt självklar scenisk närvaro”. De fick som vandringspris en stor snidad spelman, samma Sörmlandspelman som Gnestastämman har som symbol.

Under hösten har en bok givits ut av Bo Ejeby förlag: ”Romanifolkets visor” av Ralf Novak-Rosengren och Marie Länne Persson med resandevisor som Ralf har i tradition från sin släkt. Materialet är hittills okänt utanför romanifolkets kretsar. Spellåtar upptecknade efter resandespelmän i Sverige, bland dem har Carl Juliarbo och Lorentz Brolin finns också med i boken. I låturvalet till dessa har Toste Länne varit behjälplig.

SSR:s årsmöte hölls i år i Jönköping. Två delegater, Frida Johansson och Håkan Wasén från ÖSF deltog.

Stipendier

Östergötlands Spelmansförbund förfogar över två stipendiefonder, Kryssanderfonden och Weine Hults fond.

Ur Kryssanderfonden delades det ut ett resestipendium till ungdomsgruppen ÖsUpp att utnyttjas för resa och uppehälle i samband med speltävlingen i Gnesta. Ethnoläger-stipendiat i år blev Frida Johansson.

Östgotaspel

Förbundets medlemstidning Östgotaspel har utkommit med 4 välmatade nummer. Redaktionen lägger ner mycket jobb på att skapa en läsvärd tidning med intressanta artiklar, samt mycket förhandsinformation om och rapporter från länets folkmusikevenemang.

Hemsidan ostgotaspel.se

Blir successivt bättre med utökad information och löpande uppdatering. Vi har dock ännu inte lyckats lösa problemet med att lägga in ljudexempel på de låtar som finns på hemsidan.

Arkiv och notbiblioteket

Arkivet förvaras hos Östergötlands Musiksamlingar som har arkivutrymme hos Linköpings föreningsarkiv. Där ordnas och förtecknas handlingarna av Katarina Hammarström och Hans Norberg, förbundets arkivarie. Pappersdelen av arkivet är nu nästan helt färdigordnad och en förteckning över handlingarna är publicerade på hemsidan sedan början på 2012. Arbetet fortsätter och nu ska även en rutin för forskning, lån och kopiering tas fram. Hans Norberg hjälper i mån av möjlighet den som önskar kopia av något ur arkivet. Han förvarar också i ett speciellt förråd den del av ÖSF:s notbibliotek som är i skick att användas för utlåning, vilket görs genom Hans. Förbundet mottog under året en donation med material från spelmannen Oskar Svensson omfattande bl.a. dagstidningar, not- och visböcker, affischer mm.

Ekonomi

Den ekonomiska redovisningen ges i den bifogade balans- och resultaträkningen. Intäkterna består av medlemsavgifter och intäkter från försäljning.

Linköping 16 februari 2013

Toste Länne	Håkan Wasén	Mats Ekman
Frida Johansson	Barbro Wijima	Staffan Lensell
Tommy Jonsson	Per Eckerbom	

Om adressaten saknas returneras till:
Östergötlands Spelmansförbund
c/o Ingrid Åhrlin
Sätterslund 613, 590 32 Klockrike

B
Föreningspost

Folkmusik-kalender för Östergötland och angränsande områden

Linköpings spelmanslag

Varannan söndag kl 13.30-16.00 Landeryds-
gården i Hjulsbro. Datum + info på hemsidan,
eller ring Håkan Wasén tel: 013-15 71 80

Balladforum i Slaka

Söndagar 10/3, 14/4, 5/5, 2/6

Kl 17-20 på Kyrkliden. Balladsång o -dans. Gratis,
alla välkomna! Info Marie LP 013-10 40 24

Folkmusikcaféer i Linköping

Onsdagar 6/3, 3/4, 8/5

Kl 19-23. Hemsjödsgården, Läroverksg 7. Gratis!
Fikaservering. Visstuga, dans till spellista. Arr: FiL

Åke UFO-stämman, Tranås

Lördag 2 mars

Kl 13 hembygdsg. Info: Nina Enell, 0140-152 95.
Arr Vätterb. folkmusikför. o Holavedens spelmän

Rydvall o Mjelva, konsert o dans

Lördag 6 april

Kl 19 i Dansens hus, Ågatan/Hunnebergsg, Link.
Erik Rydvall, nyckelharpa, Olav Luksengård Mjelva
Norge, hardingfela. Lysande trad. musik! Arr: FiL

ÖSFs ÅRSMÖTE

Lördag 13 april - se sidan 2!

Petter Dufva Spelmansstämma

26-28 april - Se annons intill!

Folkmusikveckan Linköping 2-8 maj

Folkmusik-på-fik, pubspel, folkmusikcafé, konsert.
Detaljerat programmet kommer på
www.folkmusik.nu Arr: FiL

Folk All In Band 4 maj

Kl 19, Salen, Stora Hotellet. Link. Stort folkmusik-
band m brass spelar tradlåtar i storslagna arr av
Karl-Johan Ankarblom. Musik, dans, pubmeny! FiL

Spelmansstämma och låtkurs Gunnebo 26-28 april 2013

*Erik Pekkari, Bengt Löfberg, Pelle Björnlert, Emilia Amper,
Magnus Gustafsson, Anders Svensson, Elvings Spelmanskapell,
Leif-Billyz Sabina Henriksson, Eva Blomquist Bjärnberg, Helene
Ingvarsdotter, Olle Gällmo, Göran Hallmarken, Kristin Borgehed,
Västerviks Glapack, Skatelövs och Tjust Spelmanslag m.fl
[www. http://smalandspelmannsforbund.se/kalendarium/](http://smalandspelmannsforbund.se/kalendarium/)*

<ANNONS>

• **Fioler och altfioler ur Bertil Johanssons samling säljes av barnen.**
• **15 fioler från 2.500 kr upp till 70.000 kr. Alla är värderade av kända**
• **experten i Stockholm och restaurerade.**

• **Kan visas i Linköping, Norrköping eller Stockholm efter överens-**
• **kommelse. Skriv eller ring för fiolförteckning (finns även på ÖSFs**
• **hemsida) eller för beställning av visning.**

• **Ring Anne-Marie tel. 0176-158 56 eller 070-588 58 56 eller maila**
• **annemarie.sundvall@gmail.com**

Allsvenskan i folkmusik
9-12 maj i Eskilstuna
Sörmland, Närke, Västmanland
Info: www.sormlandsspel.se

Nästa Östgotaspel

beräknas utkomma i juni.
Sista inlämningsdag för material:
1 maj

Skicka gärna in uppgifter på evenemang och aktiviteter som du tror kan intressera Östgotaspels läsare, till:
redaktor@ostgotaspel.se eller ring 0158-80 17 06. Om du vill annonsera på hemsidan: webb@ostgotaspel.se.
Ta även en titt i kalendern på vår hemsida, www.ostgotaspel.se, så får du de senaste uppdateringarna.